

AFGHANISTAN – 40 JAAR GIGA DESASTREUZE OORLOG

400.000 DODEN / TALLOZE VLUCHTELINGEN & VERWOESTINGEN / \$ 6.000 miljard VERSPILD

2021-08-16 - Commentaar door Lucas van der Hoeven

1. *Deze oorlog begon in de Kersttijd van 1979 met de inval van de Russen. Zelf was ik toen in India en overwoog om als VARA-radio correspondent naar Kabul te vliegen. Die bezetting volgde op een zeer gunstige periode van rust en economische welvaart onder de Koning van Afghanistan. De Russen bleven er tot 1989.*
2. *Daarna volgde een burgeroorlog... De Taliban nam vrijwel het gehele land in bezit op een kleine verzetsgroep na – die door de VS werd gesteund.*
3. *Afghanistan bestaat uit veel verschillende provincies/regio's die worden bestuurd door m.i. erg onafhankelijke provinciehoofden, die zich weinig door het centrale gezag laten welgevallen.*
4. *Belangrijk inkomstenbron vormt de opiumhandel. De Taliban verbood die stelselmatig, zodat omstreeks 2001 er vrijwel geen productie meer was. Mogelijk vielen er daardoor in de westerse landen minder verslaafde slachtoffers. Om deze telers niet van zich te vervreemden, gingen de VS niet over tot stelselmatige vernietiging van de opiumvelden en productie. De regionale machthebbers verdienden door deze sluikhandel vele miljoenen. Zelfs de broer van president Karzai deed er aan mee. Mogelijk ondersteunden deze regionale machthebbers de Taliban heimelijk, zodat zij zelf buiten schot bleven middels het devies: 'divide-et-impera'.*
5. *De aanslag op de Twin Towers in NY op 9-11-2001 vormde voor de VS de aanleiding om Al-Quida daarvoor verantwoordelijk te stellen. Deze waren van bondgenoten onder Zybrinsky (US minister BZ) tegen de Russen inmiddels veranderd in vijanden van de USA. Bush Jr. had (m.i.) alleen deze groepering dienen aan te vallen en een bezetting van heel Afghanistan achterwege dienen te laten.*
6. *Bush wilde laten zien, dat een aanslag op NY niet onbestraft kon blijven. Dus besloten de haviken van zijn regering - ... - om wraak te nemen op Alkyda. De centrale vraag is dus waarom beperkte de VS haar interventie niet tot een aanval op Tora-Bora waarvan werd vermoed dat daar het centrum van deze groepering zich bevond. Dus de Seals (bijzonder getrainde mariniers) een korte interventie laten plegen. Daarbij hopen dat ook Ashman Bin Laden - de bedenker van de aanslag - om zou komen.*
7. *Bin Laden ontkwam dat bloedbad en hield zich verder schuil in Pakistan. Pas in 2008 (?) kon hij worden opgespoord en m.b.h.v. de Seals worden vermoord.*
8. *Een complete 14 jaar durende Afgaanse oorlog was op die manier te voorkomen geweest.*
9. *De rol van Pakistan is veelal buiten de pers gehouden. In het grensgebied tussen Afghanistan en Pakistan wonen zeer onafhankelijke bevolkingsgroepen, die zich weinig van het centrale gezag aan trekken. Zij boden waarschijnlijk schuilplaatsen aan voor de Talibanstrijders als die teveel door de VS werden belaagd. Ook traden die waarschijnlijk op als intermediairs van wapenhandelaren. Het centrale gezag van Pakistan is weinig stabiel. Er vonden veel regeringwisselingen plaats en zelfs moord op de dochter van ex-premier en presidentskandidaat Bhutto.*
10. *Sinds de inval door de VS is de situatie in Afghanistan verder verslechterd. Er is sprake van militaire escalatie een feitelijke subversieve burgeroorlog zoals door het inschakelen van allerlei Amerikaanse bondgenoten (waaronder Nederland).*
11. *De oorlog diende te worden verkocht. Daardoor werden enige westerse kernwaarden zoals democratie en vrouwenrechten veelal als doelen voor de interventiemacht rechtvaardiging gebruikt. Tamelijke 'lege' begrippen in een land met groot*

percentage 'analfabeten' en een decentrale machtsstructuur van soms ouderenraden en dictatoriale heersers.

12. Deze escalatie heeft geleid tot navolgende balans:

- a) Omstreeks 400.000 Afghaanse doden sinds 1979; onbekend aantal gewonden (wsl. veelvoud van het aantal doden); weduwen en wezen; kapotte familieverbanden; groot aantal binnenlandse en buitenlandse vluchtelingen.*
- b) 50.000 Amerikaanse en zo'n 16 Nederlandse doden; naast veel oorlogsinvaliden.*
- c) Enorme verwoestingen, sociale en economische terugslag als gevolg van aanslagen, oorlogshandelingen en militaire acties. Daardoor bleef de algemene welvaart op een laag niveau.*
- d) De VS hebben intussen \$ 2.000 miljard aan deze oorlog uitgegeven. Daar komt nog een extra uitgave bovenop van omstreeks \$ 1.000 miljard vanwege allerlei repatriaties; ziekenhuisbehandelingen en levenslange uitkeringen aan teruggekeerde militairen; naast herstelbetalingen en voortgezette hulp aan loyale Afghaanse groeperingen. Het ware beter geweest als de VS die enorme uitgaven hadden gedaan om de armoede en infrastructurele achterstanden in het eigen land aan te wenden.*
- e) Guerrilla oorlogen zijn voor reguliere legers onmogelijk om te verslaan. Het verschil tussen burgers en verzetsstrijders is voor hen niet te maken. De militairen zijn de lokale talen, culturen en gebruiken niet machtig. Ook de grote verschillen in levensstijl tussen veelal arme Afghanen op het platteland en de rijke westerse soldaten, leiden tot enorme kloof in bewustzijn, ideologie en gedragingen. Die 'vervreemding' tussen autochtone bevolking en militaire bezetters en hun vaak extreme en ongenueanceerde optreden versterkt die tendens. Mede daardoor groeit de deelname en sympathie voor het verzet van de lokale bevolking. Kortom ondanks de jarenlange aanhoudende gevechten, is het VS leger er niet in geslaagd om de 'hearts-and-minds' van de Afghanen te veroveren.*
- f) Naast de oorlog in Afghanistan vond ook nog een oorlog tegelijkertijd in Irak plaats. Ook voor dit strijdperk geldt vrijwel dezelfde factoren als bovenstaande. Met als algemeen resultaat een verdergaande escalatie van ideologische overtuigingen die nieuwe, extreme antiwesterse krachten in het zadel hielpen.*
- g) Feitelijk hebben de presidenten, de veiligheidsadviseurs en het oppercommando van het Pentagon in de VS weinig lering getrokken uit de Korea, Vietnam en eerste Irakese oorlogen. Die foutieve analyses heeft onnoemelijk veel leed gevergd van lokale bevolkingen. Het imago van de VS en haar bondgenoten is voor vele decennia geschaad. Dat zal Rusland en China verleiden tot het opvullen van het ontstane vacuüm en een uitbreiding van hun machtsposities inhouden.*
- h) Taliban spokesman Zabihullah Mujahid told Axios: "We have never yielded to any foreign pressure tactics before and we do not plan to capitulate any time soon either."*
- i) Eindoordeel mijnerzijds: een afschuwelijk langdurig militair conflict ten koste van onnoemelijk veel leed, wordt beëindigd door de VS en heeft feitelijk niks anders dan veel negativiteit voor alle betrokkenen in allerlei opzichten opgeleverd. Drs. Lucas van der Hoeven (verbleef van 1979 tot 1983 in India – freelance journalist).*